

Downloaded via the EU tax law app / web

Pagaidu versija

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 2. martā (*)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Darba ūmju brīva pārvietošanās – LESD 45. pants – Regula (ES) Nr. 492/2011 – 7. pants – Vienlīdzīga attieksme – Pārrobežu darba ūmjs, kuram ir jāmaksā ienākuma nodoklis dzīvesvietas dalībvalstī – Pabalsts, ko nodarbinātājam dalībvalstī izmaksā darba devēja maksātnespējas gadījumā – Pabalsta maksātnespējas gadījumā aprēķināšanas kārtība – Ienākuma nodokļa nosacīta piemēšana vārā nodarbinātājam dalībvalstī – Pabalsts maksātnespējas gadījumā, kas ir zemāks par agrāko neto atalgojumu – Divpusēja konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu

Lieta C-496/15

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Reinzemes-Pfalca federālās zemes Sociālo lietu tiesa, Mainca, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 23. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 22. septembrī, tiesvedībā

Alphonse Eschenbrenner

pret

Bundesagentur für Arbeit.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešis [M. Ilešis], tiesneši A. Prehala [A. Prechal], A. Ross [A. Rosas] (referenti), K. Toadere [C. Toader] un E. Jarašāns [E. Jarašāns],

ģenerālvokāts M. Vatelē [M. Wathelet],

sekretāre L. Hīlēta [L. Hewlett], galvenā administratore,

ģemot vārā rakstveida procesū un 2016. gada 7. jūlijā tiesas sēdī,

ģemot vārā apsvērumus, ko sniedza:

- Bundesagentur für Arbeit vārā – B. Klug, pārstāvis,
- Vācijas valdības vārā – T. Henze un A. Lippstreu, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārā – M. Kellerbauer, M. Wasmeier un D. Martin, pārstāvji,

noklausģjusies ģenerālvokāta secinģjumus 2016. gada 7. septembra tiesas sēdģ,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt LESD 45. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Regulas (ES) Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā (OV 2011, L 141, 1. lpp.) 7. pantu.

2 Šis līgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Alphonse Eschenbrenner, Francijas pilsoni, kurš dzīvo Francijā un strādā Vācijā, un Bundesagentur für Arbeit (Federālais nodarbinātības aģentūra, Vācija; turpmāk tekstā – “Aģentūra”) par Vācijas ienākuma nodokļa nosacītu ņemšanu vērā, nosakot darba ņēmējam piešķiramā pabalsta maksimālās gadījuma apmēru.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Vēlāk grozītās Nodokļu konvencijas, kas 1959. gada 21. jūlijā Parīzē noslēgta starp Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku, nolikā novērst nodokļu dubultu uzlikšanu un paredzēt valsts pārvaldes un tiesu iestāžu savstarpējās palīdzības noteikumus ienākuma un pašu nodokļu jomā, kā arī profesionāļus darbības nodokļa un zemes nodokļu likumā (turpmāk tekstā – “Francijas un Vācijas nodokļu konvencija”), 13. pantā ir noteikts:

“(1) Izņemot nākamajos punktos paredzētos gadījumus, ienākumi no algota darba ir apliekami ar nodokli vienīgi tajā Līgumslēdzējā valstī, kurā tiek veikts šo ienākumu pamatā esošais darbs. Par ienākumiem no algota darba tostarp ir uzskatāma samaksa, alga, darba samaksa, piemaksas vai citi maksājumi par darbu, kā arī visas pielīdzināmas priekšrocības, ko izmaksā vai piešķir personas, kas nav minētas 14. pantā.

[..]

(5) a) Izdarot atkāpi [no (1) punkta], ienākumi, kuru gūšanas pamats ir tūdu personu algots darbs, kuras strādā vienas Līgumslēdzējās valsts pierobežas zonā un kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir otras Līgumslēdzējās valsts pierobežas zonā, kur tās parasti atgriežas katru dienu, ir apliekami ar nodokli vienīgi šajā otrajā valstī;

[..].”

4 Šīs konvencijas 14. pantā ir noteikts:

“(1) Algas, darba samaksas un pielīdzināmas atlīdzības, kā arī pensijas, kuras kāda no līgumslēdzējām valstīm, federālā zeme vai publisko tiesību juridiska persona maksā otras valsts fiziskai personai par attiecīgiem jeb agrāk sniegtiem pakalpojumiem valsts pārvaldē vai brīvotājos spēkos, ar nodokli var aplikt tikai pirmajā minētajā valstī. [..]

(2) (1) punkta pirmā teikuma noteikumi ir piemērojami arī:

1. Attiecībā uz summām, kas izmaksātas kā valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

[..].”

Savienības tiesības

Regula Nr. 492/2011

5 Regulas Nr. 492/2011 I nodaļas nosaukums ir “Nodarbinātība, vienlīdzīga attieksme un darba ņēmēju īmenes”. Tās 2. iedaļas “Nodarbinātība un vienlīdzīga attieksme” 7. pantā ir

noteikts:

“1. Darba ņēmējam, kas ir dalībvalsts valstspiederīgais, citā dalībvalstī valstspiederīgais nedrīkst piemērot citādu darba un nodarbinātības nosacījumu kā minētās valsts darba ņēmējiem, paši attiecībā uz atalgojumu, atlaišanu un bezdarba gadījumu – atjaunošanu darbā vai atkārtotu pieņemšanu darbā.

2. Šādam darba ņēmējam ir tādās pašas sociālās un nodokļu priekšrocības kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem.

[..]”

Direktīva 2008/94/EK

6 Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Direktīvas 2008/94/EK par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV 2008, L 283, 36. lpp.) I nodaļā “Piemērošanas joma un definīcijas” ietilpst tās 1. panta 1. punkts, kurā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz tām darba ņēmēju prasībām pret darba devējiem, kas atzīti par maksātnespējīgiem 2. panta 1. punkta nozīmā, kuras izriet no darba līgumiem vai darba attiecībām.”

7 Minētās direktīvas 2. panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Šī direktīva neierobežo valstu tiesību aktos definētos terminus “darba ņēmējs”, “darba devējs”, “darba samaksa”, “iegūtās tiesības” un “iegūstamās tiesības”.

8 Šīs pašas direktīvas II nodaļā “Noteikumi par iestādi, kas dod galvojumu,” ietilpst tās 3. pants, kurš ir šāds:

“Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 4. pantu garantiju iestādes garantē to, ka apmierina darba ņēmēju prasījumus attiecībā uz darba samaksu, kas izriet no darba līgumiem vai darba attiecībām, ietverot atlaišanas pabalstus sakarā ar darba attiecību pārtraukšanu, ja tos paredz valsts tiesību akti.

Prasījumi, ko pārņem garantiju iestāde, ir neapmaksātie prasījumi par laikposmu pirms un/vai attiecīgā gadījuma, pēc koda noteikta datuma, ko nosaka dalībvalstis.”

9 Šajā pašā nodaļā ietilpst šāds Direktīvas 2008/94 4. pants ir noteikts:

“1. Dalībvalstīm ir tiesības ierobežot 3. pantā minēto garantiju iestāžu atbildību.

2. Ja dalībvalstis izmanto 1. punktā minēto izvēli, tās nosaka laikposma ilgumu, par kuru garantiju iestādei jāapmierina neapmaksātie prasījumi. Tomēr tas nevar būt šķēršlis par tādā laikposmā, kas aptver atbilstību par pārdarbiem trim darba attiecību mēnešiem pirms un/vai pēc 3. panta otrajā daļā minētā datuma.

[..]

3. Dalībvalstis var noteikt augšējās robežas garantiju iestāžu maksājumiem. Šīs augšējās robežas nedrīkst būt zemākas par tādā līmeni, kas sociālā ziņā saderīgs ar šīs direktīvas sociālajiem mērķiem.

[..]”

Vācijas tiesības

10 Einkommensteuergesetz (Likums par ienākuma nodokli) 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir noteikts pabalsta maksātnespējas gadījumā atbrīvojums no ienākuma nodokļa.

11 Sozialgesetzbuch (Sociālo tiesību kodekss, turpmāk tekstā – "SGB") III daļas "Nodarbinātības veicināšana" 165. panta 1. punkta pirmais teikums ir šāds:

"Darba ņēmjiem ir tiesības saņemt pabalstu darba devēja maksātnespējas gadījumā, ja viņi ir bijuši nodarbināti valsts teritorijā, un līdz ar darba devēja maksātnespējas iestāšanās viņiem ir tiesības prasīt nesamaksāto darba algu par pēdējiem trīs darba tiesisko attiecību mēnešiem."

12 Atbilstoši SGB III daļas 167. pantam "Apmērs":

"(1) Pabalsts maksātnespējas gadījumā tiek izmaksāts neto atalgojuma apmērā, kurš ir vienāds ar bruto atalgojumu, līdz SGB III daļas 341. panta 4. punktā paredzētajai iemaksu aprēķinā augšējai robežai, no kura atskaitīti likumā paredzētie ieturējumi.

(2) Ja darba ņēmjs:

[..]

2. nav ienākuma nodokļa maksātājs valsts teritorijā, nedz arī pabalstam maksātnespējas gadījumā ir piemērojami darba ņēmjam piemērojamie noteikumi par nodokļiem,

no atalgojuma atskaita nodokļus, kurus no šā atalgojuma atskaitītu, ja darba ņēmjs būtu ienākuma nodokļa maksātājs valsts teritorijā."

13 SGB III daļas 169. pantā "Aizstāšana" ir noteikts šādi:

"Prasījumi par darba algas samaksu, kas ir pamatā tiesbūm uz pabalstu darba devēja maksātnespējas gadījumā, aizstāšanas ceļā tiek nodoti [Aģentūrai], kad pabalsts maksātnespējas gadījumā tiek pieprasīts."

Pamatlietas rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

14 A. Eschenbrenner, Francijas pilsonis, dzīvo Rālingā (Rahling, Francija), kas atrodas Vācijas pierobežā. Kopš 1996. gada viņš strādāja uzņēmumā "Philipp's Reisen" Pirmasensā (Pirmasens, Vācija) par autovadītāju. Atbilstoši apliecinājumam, ko izdevis Francijas kompetentās nodokļu iestādes vadītājs, A. Eschenbrenner šā nodarbinātības fakta dēļ atbilda nosacījumiem, lai viņu varētu uzskatīt par pārobežu darba ņēmēju Francijas un Vācijas nodokļu konvencijas 13. panta 5. punkta a) apakšpunkta izpratnē, un līdz ar to atalgojums, ko viņš saņēma Vācijā atbilstoši šīs konvencijas noteikumiem, ar nodokli bija apliekams Francijā.

15 2012. gada 29. jūnijā tika uzskatīts Philipp's Reisen maksātnespējas process. Lai gan šis uzņēmums līdz 2012. gada martam bija izmaksājis visus atalgojumus, A. Eschenbrenner maksātnespējas uzskāšanas datumā pret savu darba devēju bija prasījis EUR 5571,88 apmērā par atalgojumu par 2012. gada aprīli, maiju un jūniju.

16 Pamatojoties uz prasījumiem par nesamaksāto atalgojumu, A. Eschenbrenner 2012. gada 13. jūlijā pieprasīja viņam izmaksāt pabalstu maksātnespējas gadījumā. Lai aprēķinātu šo pabalstu, Aģentūra no A. Eschenbrenner bruto atalgojuma atskaitīja EUR 3550,24, kurus bija piešķirījis pagaidu maksātnespējas administrators kā avansu par laika posmu no 2012. gada 1.

apr??a l?dz 28. j?nijam, k? ar? summu, kas atbilda soci?laj?m iemaks?m, un avansu, pamatojoties uz izzi?u par izdevumiem, ko vi?š bija sa??mis par apr?li. Turkl?t š? iest?de saska?? ar SGB III da?as 167. panta 2. punktu no š? atalgojuma atskait?ja summu, kas atbilda ien?kuma nodoklim, kurš tika apr??in?ts atbilstoši V?cijas ties?b?m, un attiec?gajiem trim m?nešiem bija EUR 185, EUR 175 un EUR 173. L?dz ar to ar 2012. gada 18. j?lija l?mumu A. Eschenbrenner k? šis pabalsts tika pieš?irta summa EUR 356,77 apm?r?.

17 S?dz?b? par šo l?mumu A. Eschenbrenner b?t?b? nor?d?ja, ka nodok?a V?cij? piem?rojam?s likmes apm?r? piem?rošana, apr??inot pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?, esot diskrimin?joša un l?dz ar to pretrun? Savien?bas ties?b?m, jo vi?š V?cij? neesot nodok?u maks?t?js. Ar 2012. gada 18. septembra l?mumu A?ent?ra šo s?dz?bu noraid?ja.

18 A. Eschenbrenner par A?ent?ras l?mumu c?la pras?bu, nor?dot, ka pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apr??ina metode ir pretrun? Savien?bas ties?b?m, jo atbilstoši tai t?di p?rrobežu darba ??m?ji k? A. Eschenbrenner nevar sa?emt pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?, kas atbilst to agr?kajam neto atalgojumam. Atš?ir?b? no person?m, kuras dz?vo un str?d? V?cij?, š? pabalsta apm?rs p?rrobežu darba ??m?jiem esot zem?ks par to agr?ko neto atalgojumu, tostarp V?cij? un Francij? piem?rojamo nodok?a likmju atš?ir?bas d???. P?c tam, kad Sozialgericht Speyer (Špeieres Soci?lo lietu tiesa, V?cija) vi?a pras?bu bija noraid?jusi, A. Eschenbrenner v?rs?s ar apel?cijas s?dz?bu Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Reinzemes–Pfalcas feder?l?s zemes Soci?lo lietu tiesa, Mainca, V?cija).

19 Š? tiesa uzskata, ka A. Eschenbrenner s?dz?ba var b?t sekm?ga tikai tad, ja pras?ba par vienl?dz?gu attieksmi ar V?cijas darba ??m?jiem, kas paredz?ta Savien?bas ties?b?s, izsl?dz nosac?tu V?cijas ien?kuma nodok?a atbilstoši SGB III da?as 167. pantam ?emšanu v?r?, apr??inot pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?. Konstat?jusi, ka pabalsts maks?tnesp?jas gad?jum? ir soci?l? priekšroc?ba Regulas Nr. 492/2011 7. panta izpratn?, iesniedz?jtiesa nor?da, ka saska?? ar p?d?jo min?to normu p?rrobežu darba ??m?jiem pilson?bas d?? nevar tikt piem?rota attieksme, kura atš?iras no valsts darba ??m?jiem piem?rojam?s, un tiem ir j?sa?em t?das pašas soci?l?s un nodok?u priekšroc?bas k? p?d?jiem min?tajiem.

20 Šaj? zi?? Tiesa jau esot atzinusi, ka V?cij? maks?jam? ien?kuma nodok?a nosac?ta atskait?šana, apr??inot, pirmk?rt, pagaidu papildu pabalstu par labu bijušajiem sabiedroto sp?ku darbiniekiem V?cij? (spriedums, 2004. gada 16. septembris, Merida, C?400/02, EU:C:2004:537) un, otrk?rt, piemaksu darbiniekiem, kuri pirms pension?šan?s ir iecelti nepilna darba laika rež?m?, no izmaks?t? atalgojuma ir uzskat?ma par netiešu diskrimin?ciju (spriedums, 2012. gada 28. j?nijs, Erny, C?172/11, EU:C:2012:399).

21 Protams, atš?ir?b? no abu min?to lietu situ?cij?m ar SGB III da?as 167. panta 2. punktu t?dos apst?k?os k? pamatliet? faktiski netiktu rad?ta dubulta aplikšana ar nodok?iem, jo pabalsts maks?tnesp?jas gad?jum? saska?? ar Francijas un V?cijas konvencijas 14. panta 2. punkta 1. apakšpunktu ar nodokli ir apliekams taj? valst?, kas šo pabalstu pieš?ir, šis pabalsts ir atbr?vots no nodok?a V?cij? atbilstoši Likuma par ien?kuma nodokli 3. panta 2. punkta b) apakšpunktam un l?dz ar to vien?gais nodoklis, kas b?tu j?maks? V?cij?, apr??inot pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?, ir j??em v?r? nosac?ti.

22 Tom?r iesniedz?jtiesa uzskata, ka princip? pabalstam maks?tnesp?jas gad?jum? b?tu j?b?t vien?dam ar darba ??m?ja agr?ko neto atalgojumu. Proti, lai ar? ar SGB III da?as 167. panta 2. punkt? paredz?to apr??ina metodi p?rrobežu darba ??m?ji saist?b? ar sa?emamo pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apm?ru non?k t?d? paš? situ?cij? k? personas, kuras dz?vo un str?d? V?cij?, š? metode tieši p?rrobežu darba ??m?jiem liedz sa?emt kompens?ciju, kas ir vien?da ar to agr?ko neto atalgojumu.

23 Iesniedz?jtiesa turkl?t jaut?, vai š?ds rezult?ts ir sader?gs ar Direkt?vu 2008/94. It ?paši atsaukdam?s uz 2004. gada 4. marta spriedumu Barsotti u.c. (C?19/01, C?50/01 un C?84/01, EU:C:2004:119), k? ar? uz 2011. gada 17. novembra spriedumu van Ardenne (C?435/10, EU:C:2011:751), š? tiesa uzskata, ka, lai ar? ar šo direkt?vu dal?bvalst?m ir ?auts noteikt garantiju iest?des veikto maks?jumu maksim?los apm?rus, taj? tom?r ir noteikta visu ar atalgojumu saist?to pras?jumu, kas ir maz?ki par šiem maksim?lajiem apm?riem, piln?ga kompens?šana. Š?s lietas apst?k?os no attiec?go ties?bu normu piem?rošanas izriet, ka visi ar atalgojumu saist?tie pras?jumi netiek piln?b? kompens?ti.

24 Š? tiesa ar? preciz?, ka, pret?ji tam, ko sav? nol?mum? nor?d?jusi pirm?s instances tiesa, tom?r skaidri neš?iet, ka A. Eschenbrenner saska?? ar V?cijas ties?b?m ir iesp?ja pret savu darba dev?ju izvirz?t pras?jumu, kas atbilst starp?bai starp pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?, kas apr??in?ts saska?? ar SGB III da?as 167. panta 2. punktu, un vi?a agr?ko bruto algu.

25 Šajos apst?k?os Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Reinzemes–Pfalcas feder?ls zemes Soci?lo lietu tiesa, Mainca) nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai ar Eiropas Savien?bas prim?ro un/vai sekund?ro ties?bu norm?m [it ?paši LESD 45. pantu [...] un Regulas Nr. 492/2011 7. pantu] ir sader?ga situ?cija, kad darba dev?ja maks?tnesp?jas gad?jum? V?cij? nodarbin?tam darba ??m?jam, kurš dz?vo cit? dal?bvalst?, kurš nav ien?kuma nodok?a maks?t?js V?cij? un kuram izmaks?jamais pabalsts maks?tnesp?jas gad?jum? saska?? ar vi?am piem?rojam?m ties?bu norm?m nav apliekams ar nodokli, no vi?a darba samaksas, uz kuru pamatojoties apr??ina vi?am pien?košos pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?, tiek nosac?ti ietur?ti nodok?i, kas V?cijas nodok?u maks?t?jam tiktu ietur?ti no darba samaksas, ja vi?š darba dev?jam vairs nevar izvirz?t pras?jumu par bruto atalgojumam piem?rojam?s nodok?u da?as samaksu?

2) Ja atbilde uz pirmo jaut?jumu ir noliedzoša, vai sader?ba ar Eiropas Savien?bas prim?ro un/vai sekund?ro ties?bu norm?m ir iev?rota gad?jum?, ja darba ??m?js š?d? situ?cij? darba dev?jam joproj?m var izvirz?t pras?jumu par bruto atalgojumam piem?rot?s nodok?u da?as samaksu?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Par pirmo jaut?jumu

26 Ar pirmo jaut?jumu iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai t?dos apst?k?os k? pamatliet? LESD 45. pants un Regulas Nr. 492/2011 7. pants ir interpret?jami t?d?j?di, ka tiem ir pretrun?, ka pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum?, ko dal?bvalsts pieš?ir p?rrobežu darba ??m?jam, kas šaj? dal?bvalst? nav nedz ien?kuma nodok?a maks?t?js, nedz ar? saist?b? ar šo pabalstu apliekams ar nodokli, apm?rs tiek noteikts, no atalgojuma, kas ir š? pabalsta apr??ina pamat?, atskaitot attiec?gaj? valst? piem?rojamo ien?kuma nodokli, k? rezult?t? šis p?rrobežu darba ??m?js, atš?ir?b? no person?m, kuras dz?vo un str?d? šaj? valst?, nesa?em pabalstu, kas ir vien?ds ar vi?a agr?ko neto atalgojumu. Turkl?t š? tiesa vaic?, k? šo anal?zi ietekm? apst?klis, ka š?ds p?rrobežu darba ??m?js pret savu darba dev?ju nevar izvirz?t pras?jumu, kas atbilst da?ai t? agr?k? bruto atalgojuma, kuru tas nav sa??mis š? atskait?juma d??.

27 Vispirms ir j?izkl?sta t?du p?rrobežu darba ??m?ju k? A. Eschenbrenner nodok?u situ?cija saist?b? ar pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum?.

28 Iesniedz?jtiesa ir nor?d?jusi, ka saska?? ar Francijas un V?cijas nodok?u konvencijas 14.

panta 2. punkta 1. apakšpunktu ir skaidrs, ka Vācijas Federatīvās Republikas kompetento iestāžu piešķirtu sociālo priekšrocību, kāds ir pabalsts maksātnespējas gadījumā, aplikšana ar nodokli ietilpst šīs dalībvalsts kompetencē. Tāpat no iesniedzējtiesas nolūmuma izriet, ka šajā gadījumā A. Eschenbrenner saistībā ar šo pabalstu maksātnespējas gadījumā faktiski nav aplikams ar nodokli Francijā.

29 Turklāt atbilstoši Vācijas nodokļu tiesiskajam regulējumam šis pabalsts maksātnespējas gadījumā ir atbrīvots no ienākuma nodokļa saskaņā ar Likuma par ienākuma nodokli 3. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

30 Tādēļ pabalsts maksātnespējas gadījumā pamatlietas apstākļos nav aplikams nedz dubulti ar nodokli, nedz arī ar Vācijas ienākuma nodokli formā izpratnē. Turpretim tam ir piemērojama nosacīta tādā nodokļa piemēšana, kurš tiktu ieturts no A. Eschenbrenner atalgojuma gadījumā, ja višs pirms viņa darba devēja maksātnespējas iestāšanās būtu ienākuma nodokļa maksātājs Vācijā.

31 Šajā ziņā pamatlietas apstākļi atšķiras no apstākļiem, kādi bija lietās, kurās pasludināti 2004. gada 16. septembra spriedums Merida (C-400/02, EU:C:2004:537) un 2012. gada 28. jūnija spriedums Erny (C-172/11, EU:C:2012:399), uz kuriem atsaukusies iesniedzējtiesa un kuros bija aplūkotas situācijas, kad attiecīgā pabalsti faktiski bija aplikami ar nodokli divās dalībvalstīs. Proti, atšķirībā no pamatlietas situācijas, saskaņā ar Francijas un Vācijas nodokļu konvenciju šājs lietās aplūkojamos pabalstus ar nodokli aplikāt bija tiesīga viena dalībvalsts, taču otrā dalībvalstī šiem pabalstiem tika piemērota nosacīta nodokļa atskaitīšana (skat. spriedumus, 2004. gada 16. septembris, Merida, C-400/02, EU:C:2004:537, 11. un 24. punkts, kā arī 2012. gada 28. jūnijs, Erny, C-172/11, EU:C:2012:399, 34. punkts).

32 Turpinājumā attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu ir jānorāda, ka saskaņā ar LESD 45. panta 2. punktu darba ņēmēju brīva pārvietošanās nozīmē, ka tiek novērsta jebkāda dalībvalstu darba ņēmēju diskriminācija pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem. Šī norma ir konkrētā Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktā, kurā ir precizēts, ka darba ņēmējam, kas ir kādas dalībvalsts pilsonis, citās dalībvalstīs ir tādas pašas sociālās un nodokļu priekšrocības kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem.

33 Vispirms ir jākonstatē, ka ar SGB III daļas 167. panta 2. punktā noteikto aprēķina metodi nav paredzēta atšķirīga attieksme attiecībā uz darba ņēmēju pilsonības dēļ, jo šo divu darba ņēmēju kategoriju nošķiršana tiek veikta atkarībā no tā, vai darba ņēmējs ir vai nav nodokļa maksātājs Vācijā.

34 A. Eschenbrenner iesniedzējtiesā tādēļ ir norādījis, ka SGB III daļas 167. panta 2. punkts, lai arī neradot tiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, viņam tomēr rada nelabvēlīgas sekas, salīdzinot ar tādā personu, kuras dzimtene un strādā Vācijā, situāciju, kuras saņem šādu pašu pabalstu.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka gan LESD 45. pantā, gan Regulas Nr. 492/2011 7. pantā ietvertais vienlīdzīgas attieksmes princips aizliedz ne vien tiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, bet arī jebkādas formas netiešu diskrimināciju, ar kuru, piemērojot citus nošķiršanas kritērijus, faktiski tiek radīts tāds pats rezultāts (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 14. decembris, Bragança Linares Verruga u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 41. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

36 Izņemot gadījumus, kad valsts tiesību norma ir objektīvi pamatota un samērīga ar sasniedzamo mērķi – pat ja tā tiek piemērota neatkarīgi no pilsonības –, tā ir atzīstama par netiešu diskrimināciju, ja tā pāc savas būtības var vairāk ietekmēt migrājošos darba ņēmējus

nek? pašm?ju darba ??m?jus un t?d?j?di draud rad?t nelabv?l?g?ku st?vokli ?paši pirmajiem (spriedums, 2013. gada 5. decembris, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C?514/12, EU:C:2013:799, 26. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

37 Lai noteiktu, vai SGB III da?as 167. panta 2. punkt? paredz?t? pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apr??ina metode rada atš?ir?gu attieksmi, kas ir pretrun? LESD 45. pantam un Regulas Nr. 492/2011 7. pantam, ir j?p?rbauda, vai t?ds p?rrobežu darba ??m?js k? A. Eschenbrenner tiek nost?d?ts nelabv?l?g?k? situ?cij? nek? personas, kuras dz?vo un str?d? V?cij?, ja visi p?r?jie apst?k?i ir vien?di.

38 Iesniedz?jtiesa nor?da, ka personas, kuras dz?vo un str?d? V?cij?, saska?? ar SGB III da?as 167. panta 1. punktu sa?em pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum? apm?r?, kurš atbilst to agr?kajam neto atalgojumam.

39 Savuk?rt t?diem p?rrobežu darba ??m?jiem k? A. Eschenbrenner, kuri ar ien?kuma nodokli V?cij? nav apliekami, piem?rojam? pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apr??ina metode ir noteikta SGB III da?as 167. panta 2. punkt?, atbilstoši kuram šai nol?k? no min?t? darba ??m?ja agr?k? atalgojuma ir j?atskaita nodok?i, kuri no š? atalgojuma b?tu tikuši ietur?ti, ja darba ??m?js b?tu ien?kuma nodok?a maks?t?js V?cij?.

40 Saska?? ar Francijas un V?cijas nodok?u konvenciju A. Eschenbrenner atalgojumam, kad vi?š v?l bija nodarbin?ts, tika piem?rots ien?kuma nodoklis Francij?, bet šaj? dal?bvalst? min?t? nodok?a likme pamatlietas faktu rašan?s laik? bija zem?ka par V?cij? piem?rojamo. L?dz ar to p?rrobežu darba ??m?ja gad?jum? iepriekš min?t?s apr??ina metodes rezult?t? vi?a sa?emt? pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apm?rs pavisam noteikti ir zem?ks par vi?a agr?ko neto atalgojumu.

41 Attiec?b? uz š?da rezult?ta sader?gumu ar LESD 45. pantu un Regulas Nr. 492/2011 7. pantu ir j?atg?dina, k? tika konstat?ts š? sprieduma 28. punkt?, ka šaj? gad?jum? pilnvaras aplikt ar nodokli pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum? saska?? ar Francijas un V?cijas nodok?u konvenciju ir V?cijas Federat?vajai Republikai. Apst?klis, ka šaj? valst? min?tais pabalsts no nodok?a ir atbr?vots, tom?r t? apm?ra apr??inam paredzot ietur?jumu, kas atbilst ien?kuma nodoklim ar šaj? valst? sp?k? esošo likmi, nek?di negroza secin?jumu, ka pamatliet? apl?kojamais tiesiskais regul?jums b?t?b? ietilpst š?s valsts nodok?u ietur?šanas pilnvar?s.

42 K? tiesas s?d? paskaidroja V?cijas vald?ba, šis atbr?vojums un nosac?t? ietur?šana ir paredz?ti tostarp t?d??, lai, ?emot v?r? š?du pabalstu piepras?jumu skaitu uz??muma maks?tnesp?jas gad?jum?, izvair?tos no divu posmu proced?ras, kura ietver vispirms bruto algas apm?ra izmantošanu min?t? pabalsta apr??in?šanai un p?c tam pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? aplikšanu ar ien?kuma nodokli.

43 T?pat ar?, lai gan t?diem p?rrobežu darba ??m?jiem k? A. Eschenbrenner izmaks?jam? pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apr??ina metode ir noteikta SGB III da?as 167. panta 2. punkt?, kas ir soci?lo ties?bu norma, tom?r š? norma atsaucas uz ien?kuma nodokli un taj? ir paredz?ts šo nodokli ?emt v?r?, lai apr??in?tu min?t? pabalsta apm?ru.

44 No t? izriet, ka š? darba ??m?ju br?vas p?rvietošan?s jomas tiesisk? regul?juma sekas ir j?izv?rt?, ?emot v?r? Tiesas judikat?ru par nodok?u pas?kumiem.

45 Lai ar? sava kompetence tiešo nodok?u jom? dal?bvalst?m ir j??steno, iev?rojo? Savien?bas ties?bas un tostarp – ar LESD garant?t?s pamatbr?v?bas (skat. spriedumu, 2016. gada 23. febru?ris, Komisija/Ung?rija, C?179/14, EU:C:2016:108, 171. punkts un taj? min?t? judikat?ra), tom?r no Tiesas judikat?ras izriet, ka Savien?bas ties?bas nav š??rslis nelabv?l?gai

ietekmei uz darba ??m?ju br?vu p?rvietošanas, kura izriet no dal?bvalstu nodok?u likmju atš?ir?b?m (šaj? zi?? skat. spriedumu, 1998. gada 12. maijs, Gilly, C?336/96, EU:C:1998:221, 47. un 53. punkts).

46 T?d?j?di, ?emot v?r? dal?bvalstu tiesisko regul?jumu atš?ir?bas šaj? jom?, darba ??m?ja l?mums izmantot br?vu p?rvietošanas saska?? tostarp ar LESD 45. pantu attiec?g? gad?jum? šim darba ??m?jam nodok?u zi?? var b?t vair?k vai maz?k izdev?gs vai neizdev?gs (p?c analo?ijas skat. attiec?gi par nediskrimin?šanas principu – spriedumus, 2004. gada 15. j?lijs, Lindfors, C?365/02, EU:C:2004:449, 34. punkts, un 2005. gada 12. j?lijs, Schempp, C?403/03, EU:C:2005:446, 45. punkts; par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu – spriedumus, 2007. gada 6. decembris, Columbus Container Services, C?298/05, EU:C:2007:754, 51. punkts, un 2008. gada 28. febru?ris, Deutsche Shell, C?293/06, EU:C:2008:129, 43. punkts; k? ar? par kapit?la br?vu apriti – spriedumu, 2013. gada 7. novembris, K, C?322/11, EU:C:2013:716, 80. punkts).

47 Šaj? liet?, lai ar? A. Eschenbrenner sa?emtais pabalsts maks?tnesp?jas gad?jum? ir zem?ks par neto atalgojumu, kuru vi?š sa??ma pirms sava darba dev?ja maks?tnesp?jas iest?šan?s, š?s nelabv?l?g?s sekas izriet tikai no t?, ka dal?bvalst?, kura pieš?ir pabalstu maks?tnesp?jas gad?jum? un kurai ir pilnvaras šo pabalstu aplikt ar nodokli, piem?rojam? nodok?a likme datum?, kad šis pabalsts tika pieš?irts, bija augst?ka par likmi, kas piem?rojama dal?bvalst?, kur? šis darba ??m?js dz?voja, kad vi?š v?l bija nodarbin?ts.

48 Turkl?t t?du atš?ir?gu nodok?u tiesisko regul?jumu k? pamatliet? ietekmei uz t?da p?rrobežu darba ??m?ja k? A. Eschenbrenner sa?emt? pabalsta maks?tnesp?jas gad?jum? apm?ru ir gad?juma raksturs, jo t? ir atkar?ga no katras situ?cijas konkr?tajiem apst?k?iem. Šis apm?rs var b?t liel?ks vai maz?ks par agr?ko min?t? darba ??m?ja neto atalgojumu atkar?b? no attiec?gaj?s dal?bvalst?s piem?rojam?m nodok?a likm?m.

49 L?dz ar to, t? k? pamatliet? apl?kojam?s nelabv?l?g?s sekas izriet tikai no attiec?go dal?bvalstu nodok?u likmju atš?ir?b?m, LESD 45. pants un Regulas Nr. 492/2011 7. pants nav š??rslis t?dam tiesiskajam regul?jumam k? pamatliet? apl?kotais.

50 Šo secin?jumu neatsp?ko iesniedz?jtiesas apsv?rumi attiec?b? uz Direkt?vu 2008/94.

51 Saska?? ar Direkt?vas 2008/94 1. panta 1. punktu š? direkt?va attiecas uz t?m darbinieku pras?b?m pret darba dev?jiem, kas atz?ti par maks?tnesp?j?giem, kuras izriet no darba l?gumiem vai darba attiec?b?m.

52 Atbilstoši past?v?gajai Tiesas judikat?rai š?s direkt?vas m?r?is ir nodrošin?t visiem darba ??m?jiem Eiropas Savien?bas m?rog? minim?lo aizsardz?bu darba dev?ja maks?tnesp?jas gad?jum?, apmierinot darba ??m?ju pras?jumus atbilst?gi darba l?gumiem vai darba tiesiskaj?m attiec?b?m un attiec?b? uz darba samaksu par noteiktu laika posmu (skat. spriedumu, 2011. gada 17. novembris, van Ardennen, C?435/10, EU:C:2011:751, 27. punkts un taj? min?t? judikat?ra, k? ar? šaj? zi?? spriedumu, 2016. gada 24. novembris, Webb-Sämann, C?454/15, EU:C:2016:891, 32. un 35. punkts).

53 T?d?? dal?bvalst?m robež?s, kuras t?s ir ties?gas noteikt pras?jumu garant?šanai, ir j?nodrošina visu šo pras?jumu samaksa (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2004. gada 4. marts, Barsotti u.c., C?19/01, C?50/01 un C?84/01, EU:C:2004:119, 36. punkts).

54 Līdz ar to, ja garantijas iestādēm, pamatojoties tostarp uz Direktīvas 2008/94 3. pantu, ir jāveic nesamaksāto atalgojumu apmaksā, valsts tiesību saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 2. punktu ir jāprecizē jēdziens “darba samaksa” un jādefinē tā saturs (skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, Visciano, C-69/08, EU:C:2009:468, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Tādējādi dalībvalstu tiesību saskaņā ar jēdzienu nesamaksāto atalgojumu nodokļu režīms, kad to samaksā saskaņā ar Direktīvu 2008/94 uzemas garantijas iestādes. Tomēr šādi precizētais režīms nedrīkst būt pretrunā šīs direktīvas sociālajam mērķim, kas atgādina šo sprieduma 52. punktu, un, vispārīgāk, Savienības tiesību ieviešanai.

56 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Direktīva 2008/94 nav prasības dalībvalstīm nodrošināt darba ņēmējam kompensāciju darba devēja maksātnespējas gadījumā apmērā, kas atbilst agrākajam šā darba ņēmēja neto atalgojumam, ietverot šā atalgojuma daļu, kas atbilst ieturētajam nodoklim.

57 Šādos apstākļos ir jāatzīst, ka Direktīva 2008/94 nav arī prasības, ka darba ņēmējam pret savu darbu devēju ir jāvar izvirzīt prasījumu, kas atbilst viņa agrākā neto atalgojuma daļai, kura ieturēta kā nodoklis un kura nav ietverta pieširtajā pabalstā maksātnespējas gadījumā.

58 Tāpat šis apstāklis arī neietekmē atbildi, kas jāsniedz iesniedzējtiesai par attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma saderīgumu ar LESD 45. pantu un Regulas Nr. 492/2011 7. pantu. Proti, no šīm normām neizriet prasība, ka tādām pārobežu darba ņēmējam kā A. Eschenbrenner būtu jāsaņem pabalsts maksātnespējas gadījumā, kura apmērs atbilst viņa agrākajam neto atalgojumam, kā tas izriet no šā sprieduma 49. punkta, un līdz ar to tās arī nenozīmē, ka šādam darba ņēmējam pamatlietas apstākļos ir jāvar izvirzīt prasījumu pret savu darba devēju, kura apmērs atbilst viņa agrākā bruto atalgojuma daļai, kas nav ietverta pabalstā maksātnespējas gadījumā.

59 Ēmot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 45. pants un Regulas Nr. 492/2011 7. pants ir interpretējami tādējādi, ka tiem nav pretrunā, ka tādus apstākļos kā pamatlietā pabalsts maksātnespējas gadījumā, ko dalībvalsts piešķir pārobežu darba ņēmējam, kas šajā dalībvalstī nav nedz ienākuma nodokļa maksātājs, nedz arī saistīts ar šo pabalstu apliekams ar nodokli, apmērs tiek noteikts, no atalgojuma, kas ir šā pabalsta aprēķina pamatā, atskaitot attiecīgajai valstij piemērojamo ienākuma nodokli, kā rezultātā šis pārobežu darba ņēmējs, atšķirībā no personām, kuras dzīvo un strādā šajā valstī, nesaņem pabalstu, kas ir vienāds ar viņa agrāko neto atalgojumu. Šajā ziņā nav nozīmes apstāklim, ka šim darba ņēmējam nav tiesību pret savu darba devēju izvirzīt prasījumu, kas atbilst viņa agrākā neto atalgojuma daļai, kuru viņš nav saņēmis nodokļa atskaitījumu dēļ.

Par otro jautājumu

60 Ēmot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz otro uzdoto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanas izdevumiem

61 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šīs tiesvedības ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

LESD 45. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Regulas (ES) Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā 7. pants ir interpretējami tādējādi, ka tiem nav pretrunā, ka tādus apstākļos kā pamatlietā pabalsts maksātnespējas gadījumā, ko dalībvalsts piešķir pārobežu darba ņēmējam, kas šajā dalībvalstī nav nedz

ienākuma nodokļa maksātājs, nedz arī saistībā ar šo pabalstu apliekams ar nodokli, apmērs tiek noteikts, no atalgojuma, kas ir šo pabalsta aprēķina pamats, atskaitot attiecīgajai valstij piemērojamo ienākuma nodokli, kā rezultātā šis pārrobežu darba ņēmējs, atšķirībā no personām, kuras dzīvo un strādā šajā valstī, nesaņem pabalstu, kas ir vienāds ar viņa agrāko neto atalgojumu. Šajā ziņā nav nozīmes apstāklim, ka šim darba ņēmējam nav tiesību pret savu darba devēju izvirzīt prasījumu, kas atbilst viņa agrākajam neto atalgojumam daļai, kuru viņš nav saņēmis nodokļa atskaitījumu dēļ.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.